

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Generalni finančni urad

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00

F: 01 478 39 00

E: gfu.fu@gov.si

www.fu.gov.si

IGRE NA SREČO

Smernice za izvajanje Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma za prireditelje in koncesionarje, ki prirejajo igre na srečo

Podrobnejši opis

1. izdaja, NOVEMBER 2017

KAZALO

1. Uvod	4
2. Predpisi s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma	4
3. Splošno o pranju denarja in financiranju terorizma	4
3.1. Pranje denarja	4
3.2. Financiranje terorizma	5
4. Omejevalni ukrepi	6
5. Izjeme v zvezi z igrami na srečo (Uredba Vlade RS)	6
6. Naloge in obveznosti zavezancev po ZPPDFT-1	7
6.1. Ocena tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma	7
6.1.1. Izdelava ocene tveganja	8
6.1.2. Deželna oziroma geografska tveganja	9
6.1.3. Tveganje stranke	9
6.1.4. Tveganje, vezano na transakcijo oziroma posel	10
6.1.5. Prirejanje iger na srečo prek interneta (spletno prirejanje)	11
6.2. Vzpostavitev politik, kontrol in postopkov za učinkovito ublažitev in obvladovanje tveganj pranja denarja in financiranja terorizma	12
6.3.1. Pregled stranke pri vstopu v igralnico ali igralni salon	13
6.3.2. Pregled stranke ob prijavi pri spletnem zavezancu	13
6.3.3. Pregled stranke pri sklepanju poslovnega razmerja in transakcijah nad 2.000 EUR	14
6.3.4. Pregled stranke pri transakcijah nad 15.000 EUR	14
6.3.5. Posebni obliki pregleda stranke (poglobljeni in poenostavljeni pregled)	15
6.3.5.1. Poglobljeni pregled	15
6.3.5.2. Poenostavljeni pregled	16
6.4. Sporočanje predpisanih in zahtevanih podatkov po ZPPDFT-1 ter njihova predložitev Uradu	16
6.4.1. Sporočanje podatkov o gotovinskih transakcijah nad 15.000 eurov	16
6.4.2. Sporočanje podatkov o nakazilih nad 15.000 EUR	17
6.4.3. Sporočanje podatkov o sumljivih transakcijah	17
6.4.4. Predložitev dokumentacije Uradu	17
6.5. Imenovanje pooblaščenca	18
6.6. Skrb za redno strokovno usposabljanje zaposlenih ter zagotovitev redne notranje kontrole nad opravljanjem nalog po ZPPDFT-1	19
6.7. Priprava seznama indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma	19
6.8. Zagotovitev varstva in hrambe podatkov ter upravljanje z evidencami	19
6.9. Sistem obveščanja o kršitvah	20
7. Obveznost poslovnih subjektov	20
8. Priloge	21

Priloga 1: Indikatorji za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma	21
Indikatorji za prepoznavanje sumljivih transakcij s področja financiranja terorizma za zavezance, ki prirejajo igre na srečo	21
Indikatorji za prepoznavanje sumljivih transakcij s področja pranja denarja za zavezance, ki prirejajo igre na srečo	21
Indikatorji za prepoznavanje sumljivih transakcij za zavezance, ki prirejajo igre na srečo prek interneta ali drugih telekomunikacijskih sredstvih	24
Indikatorji za prepoznavanje sumljivih transakcij za prireditelje športnih stav	25
Priloga 2: Osnutek akta o notranji kontroli izvajanja Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma za dejavnost prirejanja iger na srečo	26

1. Uvod

Med zavezanca, ki so dolžni izvajati ukrepe za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma na podlagi 18. točke prvega odstavka 4. člena Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16; v nadaljevanju: ZPPDFT-1) sodijo tudi prireditelji in koncesionarji, ki prirejajo igre na srečo (v nadaljevanju: zavezanci). Slednji morajo pri opravljanju svojih dejavnosti izvajati naloge določene v ZPPDFT-1 in na njegovi podlagi sprejetih predpisih.

Nadzor nad izvajanjem določb ZPPDFT-1 pri omenjenih zavezancih na podlagi četrtega odstavka 151. člena ZPPDFT-1 opravlja Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju: FURS). Nadzor nad izvajanjem ZPPDFT-1 in drugih predpisov s področja odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma pa poleg FURS izvaja tudi Urad RS za preprečevanje pranja denarja (v nadaljevanju: Urad), in to na kraju samem ali zunaj njega, saj je z dnem 19.11.2016 pridobil inšpekcijska pooblastila.

Izdane smernice so pojasnjevalne narave in namenjene zavezancem za lažje razumevanje in enotno izvajanje določb ZPPDFT-1.

2. Predpisi s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma

Predpisi, ki v Republiki Sloveniji predstavljajo temelj za preprečevanje in odkrivanje ravnanj, s katerimi se zlorablja finančni sistem bodisi za prikrivanje izvora denarja oziroma premoženja, ki izvira iz katerih koli kaznivih dejanj, bodisi za zbiranje in preusmerjanje nezakonitih ali celo zakonitih sredstev za namene financiranja terorizma, so:

a) Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16; v nadaljevanju: ZPPDFT-1) z naslednjimi podzakonskimi predpisi:

- Pravilnik o načinu sporočanja podatkov Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja;
- Pravilnik o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih;
- Pravilnik o določitvi pogojev za ugotavljanje in preverjanje istovetnosti stranke z uporabo sredstva elektronske identifikacije;
- Pravilnik o tehničnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati video elektronska identifikacijska sredstva;
- Pravilnik o dejavnih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma;
- Pravilnik o tehničnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati sefi in video elektronska identifikacijska sredstva oziroma sredstva, ki omogočajo identifikacijo stranke na podlagi njenih biometričnih značilnosti;
- Pravilnik o določitvi pogojev, pod katerimi za nekatere stranke ni treba sporočiti podatkov o gotovinskih transakcijah.

b) Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17), ki z določbo 245. člena določa kaznivo dejanje pranja denarja in od leta 2004 tudi kaznivo dejanje financiranja terorizma z določbo 109. člena.

3. Splošno o pranju denarja in financiranju terorizma

ZPPDFT-1 v okviru svojih določb med drugim natančno opredeljuje termina pranja denarja in financiranja terorizma. Oba termina sta opredeljena v nadaljevanju tega poglavja.

3.1. Pranje denarja

Pranje denarja po ZPPDFT-1 je katerokoli ravnanje z denarjem ali premoženjem, pridobljenim s kaznivim dejanjem, ki vključuje:

- zamenjavo ali kakršenkoli prenos denarja ali drugega premoženja, ki izvira iz kaznivega dejanja;
- skrivanje ali prikrivanje prave narave, izvora, nahajanja, gibanja, razpolaganja, lastništva ali pravic v zvezi z denarjem ali drugim premoženjem, ki izvira iz kaznivega dejanja.

Kaznivo dejanje pranja denarja stori oseba, ki denar ali premoženje, za katerega ve, da je bilo pridobljeno s kaznivim dejanjem, sprejme, zamenja, hrani, z njim razpolaga, ga uporabi pri gospodarski dejavnosti, ali na drug način, določen z zakonom o preprečevanju pranja denarja, s pranjem zakrije ali poskusi zakriti njegov izvor (245. člen KZ-1).

Denar je »opran«, ko njegov pravi izvor ni razviden in ima vse lastnosti legitimno pridobljenega premoženja. Končni cilj pranja denarja je postopna vključitev »opranega« denarja ali premoženja v običajne poslovne tokove, ki so sestavni del zakonite poslovne dejavnosti, oziroma investiranje v kriminalno dejavnost (obstoječo ali novo). Po uveljavljeni definiciji Projektne skupine za finančno ukrepanje (angl. Financial Action Task Force – FATF), ki deluje pod okriljem OECD, je proces pranja denarja postopek prikrivanja nelegalnega premoženja, ki poteka v treh fazah:

- Plasiranje sredstev (angl. placement) v finančni sistem države, npr. prenos gotovine čez mejo, elektronska nakazila v tujino, zamenjava v drugo valuto (banke, menjalnice, igralnice, pošte).
- Prikrivanje izvora denarja (angl. layering) vključuje finančne operacije v tujini preko različnih finančnih institucij, uporaba off-shore podjetij, fiktivna nakazila in pogodbe, drobljenje zneskov, navidezno zadolževanje, uporaba sefov, nakup plačilnih instrumentov z gotovino, tihotapljenje gotovine, dvojno računovodstvo, preprodaja nepremičnin.
- Integracija (angl. integration) oziroma vključitev sredstev v gospodarstvo ali ponovno investiranje v kriminalno dejavnost.

3.2. Financiranje terorizma

Financiranje terorizma po ZPPDFT-1 je zagotavljanje ali zbiranje oziroma poskus zagotavljanja ali zbiranja denarja ali drugega premoženja zakonitega ali nezakonitega izvora, posredno ali neposredno, z namenom ali zavedajoč se, da bo v celoti ali delno uporabljeno za izvedbo terorističnega dejanja ali drugega dejanja, povezanega s terorizmom, ali da ga bo uporabil terorist oziroma teroristka (v nadaljnjem besedilu: terorist) ali teroristična organizacija.

Teroristično dejanje po ZPPDFT-1 je kaznivo dejanje, določeno v 2. členu Mednarodne konvencije o zatiranju financiranja terorizma (Zakon o ratifikaciji Mednarodne konvencije o zatiranju financiranja terorizma, Uradni list RS-MP, št. 21/04) ter kaznivo dejanje terorizma in kazniva dejanja, povezana s terorizmom, ki so določena v poglavju Kazenskega zakonika, ki določa kazniva dejanja zoper človečnost.

Terorist po ZPPDFT-1 je fizična oseba, ki:

- stori ali poskuša storiti teroristično dejanje;
- je udeležena pri storitvi terorističnega dejanja kot sostorilec, napeljevalec ali pomagač;
- organizira storitev terorističnega dejanja ali
- prispeva k terorističnemu dejanju posameznika ali skupine ljudi, ki deluje s skupnim ciljem, če ravna namerno in z namenom prispevati k izvajanju ali nadaljevanju izvajanja terorističnega dejanja ali je seznanjena z namenom posameznika ali skupine, da stori teroristično dejanje.

Teroristična organizacija po ZPPDFT-1 je katera koli skupina teroristov, ki:

- stori ali poskuša storiti teroristično dejanje;
- je udeležena pri storitvi terorističnega dejanja;
- organizira storitev terorističnega dejanja ali

- prispeva k terorističnemu dejanju posameznika ali skupine ljudi, ki deluje s skupnim ciljem, če ravna namerno in z namenom prispevati k izvajanju ali nadaljevanju izvajanja terorističnega dejanja ali je seznanjena z namenom posameznika ali skupine, da stori teroristično dejanje.

4. Omejevalni ukrepi

Enotna opredelitev omejevalnih ukrepov sicer ne obstaja, načeloma pa so omejevalni ukrepi oziroma sankcije, kot se tudi imenujejo, ukrepi, s katerimi želi mednarodna skupnost od določenih držav ali/in drugih subjektov (entitet, oseb), ki ogrožajo mednarodni mir in varnost, brez uporabe sile doseči spremembo njihovega ravnanja tako, da to ne bo več ogrožalo mednarodnega miru in varnosti. Po Ustanovni listini Organizacije združenih narodov (OZN) je Varnostni svet OZN (VS) tisti, ki po poglavju VII (41. člen) Ustanovne listine z resolucijami sprejema take ukrepe, ki so zavezujoči za vse države članice OZN. Evropska unija (EU) pa na drugi strani samostojno sprejema omejevalne ukrepe tudi skladno z nekaterimi drugimi cilji svoje zunanje in varnostne politike, npr. varstva človekovih pravic, pravne države, demokratičnih načel.

V Republiki Sloveniji splošno ureja omejevalne ukrepe Zakon o omejevalnih ukrepih, ki jih Republika Slovenija uvede ali izvaja skladno s pravnimi akti in odločitvami, sprejetimi v okviru mednarodnih organizacij (v nadaljevanju: ZOUPAMO), ki daje Vladi RS pooblastilo za uvajanje oziroma izvajanje sankcij. Vlada to stori z izdajo uredb (izvedbene uredbe), v katerih določi vse potrebno za izvajanje. Trenutno imajo vsi omejevalni ukrepi, ki se izvajajo v Sloveniji, podlago v pravnih aktih VSZN in EU.

Zaradi enotnejšega izvajanja omejevalnih ukrepov in koordinacije med posameznimi organi, ki so za to pristojni, ZOUPAMO v 7. členu predvideva stalno koordinacijsko skupino za omejevalne ukrepe, ki jo vodi predstavnik ministrstva za zunanje zadeve. Navedena skupina med drugim skladno z 8. členom ZOUPAMO lahko daje tudi mnenja pristojnim ministrstvom pri odločanju o vlogah oseb na podlagi slovenskih uredb ali uredb EU.

Ukrepe za boj proti terorizmu vsebujeta tudi ZPPDFT-1 in Kazenski zakonik, zato je potrebno pri izvajanju ukrepov za boj proti terorizmu upoštevati tudi te predpise. ZPPDFT-1 finančnim institucijam in drugim zavezancem po ZPPDFT-1 predpisuje tudi izvajanje ukrepov za poznavanje stranke in sporočanje podatkov v skladu z ZPPDFT-1 Uradu za namene preprečevanja in odkrivanja financiranja terorizma.

Več v zvezi z omejevalnimi ukrepi se nahaja na spletni strani Ministrstva za zunanje zadeve: http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/mednarodna_varnost/omejevalni_ukrepi/.

5. Izjeme v zvezi z igrami na srečo (Uredba Vlade RS)

ZPPDFT-1 v okviru svojih določb razširja krog zavezancev na vse ponudnike storitev iger na srečo. Zavezanci s področja iger na srečo niso več samo koncesionarji, ki prirejajo posebne igre na srečo v igralnicah oziroma igralnih salonih, prireditelji, ki trajno prirejajo športne stave, ter prireditelji in koncesionarji, ki prirejajo igre na srečo po internetu ali drugih komunikacijskih sredstvih, temveč tudi ostali ponudniki storitev iger na srečo. V povezavi z navedenim je treba poudariti, da vsi prireditelji vseh klasičnih iger na srečo (številčne loterije, loterije s trenutno znanim dobitkom, kviz loterije, tombole, loto, športne napovedi, srečelovi in druge podobne igre ali stave v zvezi s športnimi tekmovanji, kot so kasaške in galopske dirke) ne predstavljajo enakega tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma, zato je v skladu s 5. členom ZPPDFT-1 omogočena izjema, ki določa, da lahko na podlagi izvedene ocene tveganja FURS in ugotovljenega neznatnega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma Vlada RS z uredbo te ponudnike, v celoti ali delno, izvzame iz izvajanja ukrepov po ZPPDFT-1.

Na podlagi tretjega odstavka 5. člena ZPPDFT-1 omenjena izjema ni dovoljena za koncesionarje, ki prirejajo posebne igre na srečo v igralnicah in igralnih salonih.

6. Naloge in obveznosti zavezancev po ZPPDFT-1

ZPPDFT-1 v 12. členu zavezancem nalaga izvajanje ukrepov za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja ter financiranja terorizma. V skladu s tem so zavezanci dolžni v procese svoje dejavnosti vgraditi predpisane preventivne ukrepe, s katerimi zmanjšajo možnost tveganja zlorabe za pranje denarja in financiranja terorizma.

Obvezne naloge, ki jih morajo izvajati zavezanci zaradi odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma so predstavljena v nadaljevanju.

6.1. Ocena tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma

Tveganje za pranje denarja ali financiranje terorizma je tveganje, da bo stranka izrabila zavezanca za pranje denarja ali financiranje terorizma oziroma bo stranka poslovno razmerje, transakcijo, produkt, storitev ali distribucijsko pot ob upoštevanju dejavnika geografskega tveganja posredno ali neposredno uporabila za pranje denarja ali financiranje terorizma.

Na podlagi 175. člena ZPPDFT-1 zavezanci v šestih mesecih od izdaje smernic izdelajo oceno tveganja v skladu s 13. členom ZPPDFT-1 za posamezne skupine ali vrste strank, poslovna razmerja, transakcije, produkte, storitve ali distribucijske poti ob upoštevanju dejavnikov geografskega tveganja glede na možne zlorabe za pranje denarja ali financiranje terorizma.

Pri pripravi ocene tveganja je potrebno upoštevati zlasti dejavnike, vezane na igralce – stranke (število, frekvenca obiska, razmerje domači/tuji, način in pogostost njihovega igranja), transakcije (načini vplačevanja/izplačevanja, število transakcij nad/pod pragom obveznega nadzora ali veliko transakcij brez igranja ipd.) ter frekvenco in način izdaje dobitkov pri posameznih igrah na srečo.

Poleg omenjenega pri pripravi ocene tveganja upoštevajo tudi:

- širše pojmovanje tveganja zavezancev, saj ne ponujajo zgolj iger na srečo in zabavo, ampak opravljajo v okviru svojega poslovanja še druge storitve in finančne transakcije, s čimer so izpostavljene tveganju za pranje denarja in financiranja terorizma;
- da so raznovrstnost, pogostost in obseg transakcij razlog za večjo ranljivost sektorja iger na srečo za pranje denarja in financiranja terorizma, saj večina transakcij temelji na gotovini in elektronskih transakcijah;
- uporabo ponudbe igralniškega turizma (ang. »junket«), ki vključuje prevoz, nastanitev, spodbude za igro in prenos sredstev v igralnico in iz nje ali igralnega salona, izdajo posebnih »junket« in promocijskih žetonov ali lističev, plačilo agentom za nakup teh žetonov v odstotkih ipd.;
- potencialni kriminalni interes v igralnicah in igralnih salonih – organizirane kriminalne združbe iščejo načine nadzora ali lastništva zavezancev z namenom tatvine, goljufij, pranja denarja in drugih kaznivih dejanj ter kot posebno mesto druženja, saj so na primer igralnice in igralni saloni večkrat tudi prostor za posojanje denarja, goljufije s pomočjo kreditnih kartic, možnost pridobivanja zaposlenih za sodelovanje. Kriminalci pogosto poskušajo izkoristiti za pranje denarja v vseh procesih igre na srečo tudi igralno opremo in povezane računalniške sisteme;
- možnost, da zaposleni v procesu igre na srečo sodelujejo s strankami v pranju denarja (so na primer sotorilci kaznivih dejanj), kar je najpogosteje pogojuje podkupljivost zaposlenih, ali nezadostna usposobljenost zaposlenih. Metode vključujejo: odsotnost sporočanja podatkov o sumljivih transakcijah ali transakcijah tik pod obveznim pragom za sporočanje, uničevanje dokumentov, poročil o transakcijah povezanih s pregledom stranke ali procesi poročanja, poneverba igralnih podatkov ipd.;
- različne načine vplačevanja in izplačevanja v procesu iger na srečo. Zavezanci uporabljajo hkrati različne možnosti vplačila stav za udeležbo igralcev v igrah na srečo, od direktnega vplačevanja gotovine v igralne avtomate prek sprejemnikov bankovcev do »kredita«, ki ga igralec pridobi z neposrednim vplačilom v sprejemnik bankovcev, lističev ali žetonov, ki jih kupi na blagajni ali priigra, ter možnosti direktnega nakupa žetonov na mizah in vplačila prek

igralnega računa (spletno prirejanje). Nakup lističev, žetonov in nakazil na igralni račun za udeležbo v igro na srečo je možen prek kreditnih kartic, različnih čekov, asignacijskih nalogov, vplačil na stavnicah, prek bančnih spletnih plačilnih sistemov, mobilnih plačilnih sistemov;

- pri organizaciji športnih stav poleg možnosti prirejanja športnih rezultatov in povezav s stavniciami in njihovem določanju kvot še orodja, ki jih zavezanec sistemsko vgradi v poslovanje, da zmanjša tveganje pranja denarja in stalnega nadzora nad poslovanjem, na primer vgraditev splošnih samodejnih zapor za določene denarne zneske, omejitev števila stavnih listkov na kombinacijo, omejitev zneska vplačil in števila vplačanih listkov na posameznega igralca, načina vplačevanja stav, če igralec na primer večje število listkov vplačuje na višjo kvoto in ne na favorita, ipd.;
- metode in tehnike pranja denarja v procesih igre na srečo (od na primer strukturiranja in rafiniranja, gotovine, žetonov, lističev, uporabe darilnih bonov, vavčerjev za nakup žetonov, posebnih kartic za »močne« goste, nakupa žetonov od »čistih igralcev« po višji ceni, uporabe žetonov kot valute v nezakonitih transakcijah do ponarejanje osebnih dokumentov in zamenjave valut).

Pristop k oceni tveganja terja od zavezancev, da zahteve in priporočila prilagodijo svojemu lastnemu poslovanju. Tako imata lahko dve igralnici v lasti ene pravne osebe različen način sledenja smernicam v smislu podrobnejše opredelitve posameznih vsebin.

6.1.1. Izdelava ocene tveganja

Da bi zavezanec preprečil preveliko izpostavljenost negativnim učinkom pranja denarja in financiranja terorizma izdelava oceno tveganja, s katero opredeli nivo izpostavljenosti določene stranke, poslovnega razmerja, transakcije, produkta, storitve itd. Pri izdelavi ocene tveganja upošteva:

- Smernice za izvajanje Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma za prireditelje in koncesionarje, ki prirejajo igre na srečo (v nadaljevanju: smernice) – dostopne na spletni strani Urada pod rubriko: Zakonodaja in dokumenti/ Smernice;
- Ugotovitve nacionalne ocene tveganja, ki se posodablja najmanj vsake 4 leta - dostopne na spletni strani Urada pod rubriko: Zakonodaja in dokumenti/Nacionalna ocena tveganja;
- Priporočila Evropske komisije o ukrepih, primernih za ublažitev tveganj, ki so ugotovljena v nadnacionalni oceni tveganja - dostopna na spletni strani Urada pod rubriko: Zakonodaja in dokumenti/Nadnacionalna ocena tveganja;
- lastno oceno tveganja.

Za ustrezno pripravo analize tveganja je najprej treba razumeti okoliščine, ki vplivajo na to, kakšna so tveganja v posameznem okolju oziroma državi. Za te namene se lahko pripravi ocena tveganja posamezne države z vidika pranja denarja ali financiranja terorizma.

Dejavniki (splošni), ki se pri tem upoštevajo, so naslednji:

- pravno okolje in regulacija iger na srečo,
- gospodarska struktura države,
- viri, lokacija in koncentracija kriminalne dejavnosti v povezavi z igrami na srečo,
- velikost in narava dejavnosti, ki jo opravljajo prireditelji iger na srečo,
- lastniška struktura zavezancev (v lasti države, privatni kapital),
- narava plačilnih sistemov in razširjenosti gotovinskih transakcij,
- geografska porazdelitev zavezancev glede na posle in stranke,
- vrste storitev, ki jih ponujajo zavezanci,
- ponudba finančnih uslug zavezancev in njihovih posrednikov (na primer menjalnic, »junket« promotorjev, agentov),
- vrste strank – igralcev, nacionalnost, stalne, občasne stranke,
- vrste predhodnih kaznivih dejanj udeležencev iger na srečo,
- glavne poti in instrumenti, ki se uporabljajo za pranje denarja ali financiranje terorizma, splošno in v okviru iger na srečo,

- značilnosti ekonomije in igralniškega sektorja.

Za vzpostavitev ustreznega pristopa, ki temelji na oceni tveganja, morajo zavezanci določiti dejavnike oziroma merila za presojo možnih tveganj za pranje denarja in financiranje terorizma. Prepoznavanje takšnih tveganj, kolikor je tveganje financiranja terorizma sploh mogoče zaznavati vnaprej, bo ob poznavanju strank oziroma skupin strank in transakcij omogočilo zavezancem, da bodo izbrali in izvedli sorazmerne ukrepe in kontrole, s katerimi bodo obvladovali ta tveganja.

Tveganje pranja denarja in financiranje terorizma se lahko določi prek ocen različnih vrst tveganja. Najpogosteje uporabljeni dejavniki za presojanje obstoječih tveganj oziroma vrste tveganja so:

- deželno oziroma geografsko tveganje,
- tveganje stranke,
- tveganje, vezano na transakcijo oz. posel, vključno s finančnim tveganjem.

6.1.2. Deželna oziroma geografska tveganja

V zvezi s tem tveganjem je ključno upoštevanje, da različne države predstavljajo različne stopnje in vrste tveganja.

Dejavniki, ki lahko vplivajo na presojo zavezanca, ali neka država oziroma igralec – državljan, ki se udeležuje iger na srečo v Republiki Sloveniji, predstavlja večje tveganje z vidika pranja denarja ali financiranja terorizma, so:

- ali gre za državo, ki ima po podatkih verodostojnih virov pomanjkljive predpise na področju pranja denarja in financiranja terorizma oziroma se le-ti slabo izvajajo;
- verodostojne vire predstavljajo informacije oz. poročila uglednih organov, kot so FATF, MONEYVAL, IMF, World Bank, ki sicer nimajo učinka pravno zavezujočega akta;
- ali gre za državo, ki po podatkih verodostojnih virov zagotavlja finančna sredstva ali podpira teroristične dejavnosti terorističnih organizacij, ki delujejo znotraj nje;
- ali gre za državo, v kateri po podatkih verodostojnih virov obstaja visoka stopnja korupcije ali druge kriminalne dejavnosti;
- ali gre za državo, v kateri registracija prirediteljev iger na srečo ni obvezna.

Stranke, ki izhajajo iz držav z večjim tveganjem (imajo pomanjkljive predpise na področju pranja denarja in financiranja terorizma oziroma se le-ti v praksi slabo izvajajo), zahtevajo bolj poglobljen pregled, enako tudi v primerih, ko je lokacija zavezanca različna od lokacije stranke – igralca (tj. v povezavi s čezmejnimi transakcijami oziroma posli, pri katerih stranka ni navzoča, na primer spletne igralnice, stave, ki se prirejajo prek interneta).

6.1.3. Tveganje stranke

Tudi kategorija in ravnanje stranke pri posameznem poslu ter motivacija oziroma razlogi za takšen posel so lahko vir tveganja z vidika pranja denarja ali financiranja terorizma. Glede na kategorijo, v katero spadajo, lahko stranke predstavljajo vir pomislekov ali razlogov za sum, na podlagi katerih je treba podatke o stranki sporočiti pooblaščenцу za preprečevanje pranja denarja.

Zavezanci morajo biti pri oceni tveganja z vidika pranja denarja ali financiranja terorizma v procesu prirejanja iger na srečo pozorni predvsem na naslednje:

- Stranka je t. i. »močan igralec« zaradi svoje kumulativne potrošnje skozi daljše obdobje pri posameznem zavezancu. Podobno se lahko obravnavajo povsem običajne stranke, ki igrajo za visoke vloške v določenem časovnem obdobju, dovolj je že enkratni obisk. Pri tem morajo biti zavezanci pozorni na relativno vrednost denarja države, v kateri je igralec pridobil svoje premoženje, kot tudi relativno vrednost denarja države, v kateri zapravlja svoj denar.
- Stranka je »VIP stranka«, ki se ji nudijo posebni prostori za igro, pijača, hrana, nastanitve, vstopnice za posebne prireditve. Zavezanci morajo zagotoviti, da tudi za te stranke veljajo

- enaki varnostni ukrepi, ki se nanašajo na pranje denarja in financiranje terorizma, še posebej z vidika pregleda, hrambe podatkov, poročanja o sumljivih transakcijah.
- Stranka je »neproporcionalni igralce«, pri katerem morajo biti zavezanci ob igranju za velike vsote pozorni na nekonsistentnosti pri informacijah o stranki. Sprejeti morajo ukrepe za pridobivanje informacij o strankinem viru finančnih sredstev, ki kaže na dejanska razpoložljiva sredstva, ta podatek pa je v pomoč pri določanju limita igralca.
 - Stranka je »občasna stranka«, pri kateri je nekoliko težje ugotoviti vzorec potrošnje. Ta kategorija vključuje tudi turiste igralce, ne pa turistov, ki jih igralnica organizirano privede prek t. i. »junket« akcij.
 - Stranka vključuje v posle tretje stranke (uporaba tretje osebe ali anonimnih ali identificiranih agentov z namenom izogibanja identifikaciji pri doseženem pragu). Tretje stranke se lahko uporabljajo tudi za nakup žetonov, da igrajo za nekoga ali za tretjo osebo unovčijo žetone, lističe na blagajni.
 - Stranka je t. i. »junket« organizator. Prevelika zaupljivost zavezancev do njih lahko predstavlja povečano tveganje pranja denarja še posebej na trgih, kjer je rezidenčno prebivalstvo premajhno, da bi tvorilo glavnino prihodka igralnice.
 - T. i. »junket« operaterji, ki nudijo »močne« igralce, lahko izvajajo pritisk na igralnice, tako da te zmanjšajo kvaliteto nadzora nad posameznimi vzorci potrošnje ali pa poskušajo vplivati na zmanjšanje nadzora nad posameznimi procesi igre na srečo. »Junket« organizatorji lahko celo posojajo ali sodelujejo pri posojanju denarja igralcem brez vednosti igralnice.
 - Igralec, ki ima odprtih več računov na različna imena pri istem zavezanecu. S tem se zmanjša sposobnost zavezanca, da spremlja njeno dejavnost kot enega igralca, ki na ta način poskuša prikriti dejansko stopnjo potrošnje in se izogniti identifikaciji, če doseže prag. S strani zavezanca je zato nujna uvedba ukrepov in postopkov za prepoznavanje, ali ima stranka odprtih več računov, kar zavezanec ugotavlja s pomočjo primerjave podobnih imen igralca, ustreznega fizičnega opisa igralca (starost, spol, višina, teža, barva las), s čimer doseže učinkovitejši nadzor nad celotno dejavnostjo igralca v igralnici ali igralnem salonu.
 - Stranka, ki je neznana in kupuje velike količine gotovinskih žetonov pri igrah na mizah, v igro pa vstopa minimalno ali pa sploh ne, nato pa zamenja žetone za večje bankovce (na primer 500 EUR). V tem primeru je smotrna uvedba ukrepov in postopkov za identifikacijo neznanih strank, ki poslujejo z nepoštenim namenom prikrivanja dejanske stopnje potrošnje ter izogibanja identifikaciji, če dosežejo prag.

6.1.4. Tveganje, vezano na transakcijo oziroma posel

Na t. i. transakcijsko tveganje vplivajo produkti, storitve, igre in računi, ki se lahko izrabijo za pranje denarja ali financiranje terorizma. Pri oceni tovrstnega tveganja naj bi zavezanci (tudi tisti, ki prirejajo igre na srečo prek interneta) upoštevali tudi dejavnike, ki so navedeni v nadaljevanju:

- Dobički iz kriminalne dejavnosti. Kakorkoli že denar pride v igralnice, igralne salone ali stavnice, obstaja tveganje, da je pridobljen iz kriminalne dejavnosti (ponarejanje kreditnih kartic, trgovina z mamili, kraja delodajalca, itd.). K zmanjšanju tega tveganja občutno pripomore pozornost na stranke, ki porabijo večje vsote denarja za stave v igro.
- Gotovina. Stranka lahko uporabi igralnico, igralni salon ali stavnico za zamenjavo večje količine nelegalnega denarja v bankovcih manjše vrednosti za bankovce večje vrednosti, ki jih je lažje prikriti ali prenašati. Gre lahko tudi za visoke gotovinske depozite stranke, ki jih stranke brez namena igranja položijo na igralne račune.
- Posojanje denarja, pri tem gre lahko tudi za kaznivo dejanje oduševanja. Organizirane kriminalne mreže pogosto financirajo ali podpirajo posojevalce denarja, ki prežijo na posameznike v finančnih težavah (pogosto tiste, ki so zasvojeni z igrami na srečo) ali osebe, ki jim iz kakršnegakoli razloga ne uspe dobiti kredita pri zakonitem viru.
- Uporaba igralnih depozitnih računov. Igralnice in stavnice naj bi spodbujale svoje stranke k uporabi igralnih depozitnih računov samo v namen igranja iger na srečo. Igralnice in stavnice morajo zato opredeliti osnovni namen igralnih računov ter s pomočjo postopkov, ukrepov in notranjega nadzora preprečiti zlorabo teh računov (le za depozit ali dvig brez igre oziroma le ob minimalni udeležbi v igri na srečo).
- Menjava žetonov, lističev, žetonov za igralne naprave, avtomate. Vsaka igralnica ali igralni salon ne opravi pregleda stranke pri menjavi žetonov, lističev, žetonov za igralne avtomate,

razen v primeru nujnega poročanja pri prehodu praga, ki ga določa ZPPDFT-1. Zato bi morale igralnice in igralni saloni uvesti za stranke, ki se poslužujejo teh načinov (priporočilo FATF 40 za igralnice je 3000 evrov), postopke, ukrepe in notranji nadzor za identifikacijo večje vsote izplačila v gotovini.

6.1.5. Prirejanje iger na srečo prek interneta (spletno prirejanje)

Zavezanci, ki prirejajo igre na srečo preko spleta morajo zaradi transparentnosti poslovanja in enotnosti obravnavanja stranke vzpostaviti enoten račun ali povezavo med igralnimi računi.

Dejavniki, ki jih je treba upoštevati pri oceni tveganja, so:

- Vnovčenje zaslužkov iz kriminalne dejavnosti. K zmanjšanju tega tveganja znatno vpliva pozornost na stranke, ki porabijo večje vsote denarja za stave v igro.
- Več različnih igralnih računov (t. i. »multipli igralni računi« – depozit, kredit, »check cashing«, »player rating/tracking« in »casino wallets«). Zavezanec, ki prireja igre na srečo prek interneta, je lahko lastnik več spletnih strani. Posamezne strani lahko nudijo različne igre, zato mora zavezanec nadzorovati strankin agregatni položaj v celotnem poslovanju. Stranke bi želele ločiti različne vrste iger, ki jih igrajo pri istem operaterju ali na isti spletni strani, iz povsem legitimnih razlogov, na primer zaradi boljšega pregleda nad svojo igro na različnih področjih. Zaradi tega morajo zavezanci, ki prirejajo igre na srečo prek interneta, uporabiti takšne sisteme in postopke pri pregledu strank z več igralnimi računi, ki preprečujejo neprimerne načine uporabe, kot so prikrievanje porabe ali izogibanje pregledu pri doseženem pragu.
- Pri prirejanju iger na srečo prek interneta oziroma drugih telekomunikacijskih sredstev in pri brezgotovinskem poslovanju, ki ga uporabljajo zavezanci, naj zavezanci določijo omejitve z internim aktom, ki na primer ureja poslovanje z igralnim računom (na primer vsak igralec lahko odpre le en igralni račun, prepovedana je izdaja pooblastila drugi osebi za poslovanje z igralnim računom, denarne omejitve v zvezi z izvajanjem finančnih transakcij). To močno oteži sumljive transakcije, tako da je treba verjetnost suma o pranju denarja in financiranju terorizma oceniti v tem konkretnem okviru.
- Kraja identitete. Podatki računov finančnih institucij so lahko predmet kraje in se jih lahko uporabi na spletu. Številke ali šifre internet ponudnika so uporabne pri preprečevanju odpiranja »multiplih računov« z ukradenimi identitetami z uporabo istega računalnika. Internetni prireditelji se zavedajo teh tveganj zaradi sistema »charge back«, saj so dolžne varovati stranke pred krajo identitete z uporabo njihove spletne strani.
- Predplačniške kartice. Uporaba gotovine za financiranje »pre-paid« kartice predstavlja podobno tveganje kot pri uporabi gotovine. Internetni prireditelji niso sposobni enake stopnje pregleda posameznih vrst »pre-paid« kartic kot pri pregledu računov pri finančnih institucijah.
- Elektronske denarnice. Te pogosto niso licencirane v državah dobrega imena in nekatere e-denarnice sprejemajo gotovino kot depozite. Zavezanci se morajo zavedati tveganja, da kadar stranke izvedejo plačilo na e-denarnico iz svojega računa pri finančni instituciji, ta zabeleži samo plačilo na e-denarnico, ne pa tudi transakcije v in iz spletnih iger.
- Transakcije med strankami – igralci. Če zavezanci, ki prirejajo igre na srečo prek interneta, želijo omogočiti transakcije med igralnimi računi svojih strank, morajo sprejeti politike in ukrepe za nadzor nad zneski transakcij. Prireditelji spletnih igralnic morajo vključiti v svojo oceno tveganja dejstvo, da stranke prenašajo denar tudi bolj neformalno, brez uporabe svojih igralniških računov.

Poleg že navedenih dejavnikov mora zavezanec pri pripravi analize tveganj upoštevati druge okoliščine, ki lahko vplivajo na povečanje ali zmanjšanje tveganja. Te okoliščine so:

- izbira poslovnega modela igralnice, igralnega salona, prireditelja klasičnih iger na srečo pri poslovanju (veliko število strank, ki igrajo za relativno majhne zneske, ali majhno število strank, ki igrajo za relativno visoke zneske);
- hitrost in obseg poslovanja;
- način plačila oz. plačilne metode stranke;

- ponudba iger: igre na mizah, igre s kartami, igre na igralnih avtomatih, elektronske mize, vrste stav;
- vrsta stranke: redne/stalne, neredne/občasne;
- umeščenost igralnice, igralnega salona, prireditelja klasičnih iger na srečo znotraj večje organizacije v lastništvu istega operaterja, npr. ali je igralniški operater lastnik tudi drugih igralnic, igralnih salonov in spletnih igralnic, ali operater nudi različne vrste iger na primer športne stave, igre s kartami; v primeru spletnih stavnic, ali je operater lastnik več spletnih strani; v primeru igralnic, igralnih salonov, ali poslujejo samostojno ali so del večje ponudbe znotraj zabavišnega kompleksa, ipd.;
- število zaposlenih, stopnja pretočnosti, stopnja izkušenj;
- vrsta in učinkovitost obstoječih mehanizmov za interni nadzor (nadzor prek avdio-video sredstev, elektronski nadzor, nadzor prek NIS, fizično varovanje in nadzor ipd.);
- prisotnost samopostrežnih blagajn za izplačilo žetonov, denarja in prag najvišjih stav v posamezne igre;
- »VIP« prostori ali drugi posebni prostori (»privee«) za t. i. »high spender« igralce, klube zvestobe in druge oblike bonitet določenim strankam.

6.2. Vzpostavitev politik, kontrol in postopkov za učinkovito ublažitev in obvladovanje tveganj pranja denarja in financiranja terorizma

Zavezanci morajo za učinkovito ublažitev in obvladovanje tveganj pranja denarja in financiranja terorizma vzpostaviti učinkovite politike, kontrole in postopke, ki so sorazmerni glede na njegovo dejavnost in velikost (kot npr. velikost in sestavo zavezanca, obseg in sestavo poslov, vrste strank, s katerimi posluje zavezanec, vrste produktov, ki jih ponuja zavezanec).

V skladu s 15. členom ZPPDFT-1 zavezanci razvijejo notranje politike, kontrole in postopke v zvezi s ključnimi obveznostmi iz ZPPDFT-1 (pregled stranke, sporočanje podatkov Uradu, varstvo in hramba podatkov, itd.), kot tudi na razvijanje modelov upravljanja s tveganji in varno zaposlovanje in po potrebi tudi na varnostno preverjanje zaposlenih v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke.

Zavezanec, ki je srednja ali velika družba v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, mora za preverjanje notranjih politik, postopkov in kontrol vzpostaviti samostojno službo notranje revizije, ter imenovati enega od članov upravnega ali poslovnega organa, ki bo odgovoren za izvajanje nalog iz drugega odstavka 15. člena ZPPDFT-1.

Omenjeno pomeni, da morajo zavezanci, ki imajo štiri ali več zaposlenih, v skladu s 76. členom ZPPDFT-1 imenovati pooblaščenca za izvajanje nekaterih nalog kot do zdaj, srednje in velike družbe pa bodo morale poleg tega imenovati še enega od članov upravnega ali poslovnega organa za izvajanje politik, kontrol, postopkov in zagotavljanje skladnosti s področnimi predpisi ter vzpostaviti samostojno službo notranje revizije za njihovo preverjanje.

6.3. Izvajanje ukrepov za poznavanje stranke (pregled stranke)

Pregled stranke je ključen element v sistemu odkrivanja in preprečevanja pranja denarja. Zavezanec s pregledom stranke na verodostojen način ugotovi in potrdi identiteto stranke ter spozna namen transakcije oz. predvideno naravo poslovnega razmerja. Zavezanec na podlagi 17. člena ZPPDFT-1 pregled stranke opravi v naslednjih primerih:

- pri sklepanju poslovnega razmerja s stranko;
- pri vsaki transakciji v vrednosti 15.000 eurov ali več, ne glede na to, ali poteka posamično ali z več transakcijami, ki so med seboj očitno povezane;
- ob izplačilih dobitkov, vplačilu stav ali obojem, kadar gre za transakcije v vrednosti 2.000 eurov ali več, ne glede na to, ali transakcija poteka posamično ali z več transakcijami, ki so med seboj očitno povezane;
- pri dvomu o verodostojnosti in ustreznosti predhodno pridobljenih podatkov o stranki ali dejanskem lastniku stranke;
- vedno, kadar v zvezi s transakcijo, stranko, sredstvi ali premoženjem obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma, ne glede na vrednost transakcije.

Pregled stranke na podlagi 16. člena ZPPDFT-1 obsega naslednje ukrepe:

- ugotavljanje istovetnosti stranke in preverjanje njene istovetnosti na podlagi verodostojnih, neodvisnih in objektivnih virov;
- pridobitev podatkov o namenu in predvideni naravi poslovnega razmerja ali transakcije ter drugih podatkov po ZPPDFT-1;
- redno skrbno spremljanje poslovnih aktivnosti, ki jih stranka izvaja pri zavezancu.

Zavezanec postopke izvajanja zgoraj omenjenih ukrepov opredeli v svojih notranjih aktih.

Pri ugotavljanju in preverjanju istovetnosti stranke zavezanec pridobi podatke iz 137. člena ZPPDFT-1 na naslednje možne načine:

- z vpogledom v uradni osebni dokument stranke v njeni osebni navzočnosti (face-to-face). Če iz tega dokumenta ni mogoče dobiti vseh predpisanih podatkov, se manjkajoči podatki pridobijo iz druge veljavne javne listine, ki jo predloži stranka, oziroma neposredno od stranke (prvi odstavek 23. člena ZPPDFT-1),
- na podlagi sredstva elektronske identifikacije (kvalificiranega digitalnega potrdila stranke), ki ga izda izdajatelj sredstva elektronske identifikacije s sedežem v Republiki Sloveniji v skladu s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo. Podatke, ki jih iz sredstva elektronske identifikacije ni mogoče dobiti, se pridobijo iz kopije uradnega osebnega dokumenta, ki jo stranka pošlje zavezancu v papirnati ali digitalni obliki. Če na opisan način ni mogoče pridobiti vseh predpisanih podatkov, se manjkajoči podatki pridobijo neposredno od stranke (26. člen ZPPDFT-1),
- prepusti pregled stranke tretji osebi. Zavezanec lahko pod pogoji, ki jih določa ZPPDFT-1, izvajanje ukrepov iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 16. člena ZPPDFT-1 pri sklepanju poslovnega razmerja zaupa tretji osebi. Zavezanec mora na podlagi drugega odstavka 51. člena ZPPDFT-1 predhodno preveriti, ali tretja oseba, ki ji bo zaupala izvedbo pregleda stranke, izpolnjuje vse pogoje, ki jih določa ZPPDFT-1, ter
- z uporabo video elektronske identifikacije. Zavezanec lahko izključno za stranko, ki je fizična oseba, ugotovi in preveri njeno istovetnost tudi brez njene osebne navzočnosti z uporabo video elektronske identifikacije, če so hkrati izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 27. člena ZPPDFT-1. Manjkajoče podatke zavezanec pridobi iz kopije uradnega osebnega dokumenta ali neposredno od stranke, kot to določa četrti odstavek 27. člena ZPPDFT-1.

6.3.1. Pregled stranke pri vstopu v igralnico ali igralni salon

Na podlagi 30. člena ZPPDFT-1 mora zavezanec, ki prireja posebne igre na srečo v igralnici ali igralnem salonu ugotoviti in preveriti istovetnost stranke, ko le ta vstopi v igralnico oziroma igralni salon, ter pri tem pridobiti naslednje podatke:

- osebno ime, naslov stalnega in začasnega prebivališča ter datum in kraj rojstva fizične osebe, ki vstopi v igralnico oziroma igralni salon,
- datum in čas vstopa v igralnico oziroma igralni salon.

Omenjene podatke zavezanec pridobi iz veljavnega uradnega osebnega dokumenta, ter jih hrani 10 let po vstopu stranke v igralnico oziroma igralni salon.

Kot uraden osebni dokument po ZPPDFT-1 se šteje vsaka s fotografijo opremljena veljavna listina, ki jo izda pristojni državni organ Republike Slovenije ali druge države in ki se po pravu države izdajateljice šteje za javno listino.

6.3.2. Pregled stranke ob prijavi pri spletnem zavezancu

Za sklenitev poslovnega razmerja se po ZPPDFT-1 šteje tudi registracija stranke za udeležbo v sistemu prirejanja iger na srečo pri prirediteljih in koncesionarjih, ki prirejajo igre na srečo po internetu ali drugih telekomunikacijskih sredstvih.

Zavezanec v okviru pregleda stranke pridobi naslednje podatke iz 137. člena ZPPDFT-1:

- osebno ime, naslov stalnega in začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva, davčno številko ali EMŠO, državljanstvo ter številko, vrsto in naziv izdajatelja uradnega osebnega dokumenta,
- namen in predvidena narava poslovnega razmerja,
- datum sklenitve poslovnega razmerja.

6.3.3. Pregled stranke pri sklepanju poslovnega razmerja in transakcijah nad 2.000 EUR

Prireditelji in koncesionarji, ki prirejajo igre na srečo morajo v skladu z novim ZPPDFT-1 med drugim opraviti pregled stranke tudi pri izplačilih dobitkov, vplačilu stav ali obojem, kadar gre za transakcije v vrednosti 2.000 eurov ali več, ne glede na to, ali transakcija poteka posamično ali z več transakcijami, ki so med seboj očitno povezane.

V kolikor stranka pri zavezancu izvaja transakcijo iz 3. točke prvega odstavka 17. člena ZPPDFT-1 (transakcija v vrednosti 2.000 eur ali več), se zaradi specifičnosti igralništva šteje, kot da gre za sklenitev poslovnega razmerja iz 1. točke prvega odstavka 17. člena ZPPDFT-1, zato zavezanec poleg podatkov iz tretjega odstavka 48. člena ZPPDFT-1, pridobi tudi podatke iz prvega odstavka 48. člena ZPPDFT-1.

V zvezi z navedenim zavezanec pridobi naslednje podatke:

- osebno ime, naslov stalnega in začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva, davčno številko ali EMŠO, državljanstvo ter številko, vrsto in naziv izdajatelja uradnega osebnega dokumenta,
- namen in predvidena narava poslovnega razmerja, vključno z informacijo o dejavnosti stranke,
- datum sklenitve poslovnega razmerja oziroma datum in čas vstopa v igralnico oziroma igralni salon,
- datum in čas izvedbe transakcije,
- znesek transakcije in valuta, v kateri se opravi transakcija,
- namen transakcije ter osebno ime, naslov stalnega in začasnega prebivališča oziroma firma in sedež osebe, ki ji je transakcija namenjena, in država, v katero je izvršena transakcija in
- način izvedbe transakcije.

Omenjene podatke zavezanec hrani v skladu z 129. členom ZPPDFT-1 in jih ne poroča Uradu.

Pregled stranke pri transakcijah v vrednosti 2.000 eurov in več je odvisen od posamezne vrste igre na srečo in od ugotovljene stopnje tveganja za pranje denarja ali financiranja terorizma. Zavezanec v ta namen izdelava oceno tveganja posamezne skupine ali vrste stranke, poslovnega razmerja, transakcije, produkta, storitve ali distribucijske poti in upošteva dejavnike geografskega tveganja glede na možne zlorabe za pranje denarja ali financiranje terorizma (podrobno analizira posamezno igro, vplačila, izplačila, stranke, nadzorne mehanizme itd.), ter tako oceni v katerih primerih (vplačilih, izplačilih ali obojem) bo opravil pregled stranke, ko bo dosežen prag 2.000 eurov ali več.

6.3.4. Pregled stranke pri transakcijah nad 15.000 EUR

Zavezanec mora opraviti pregled stranke tudi pri vsaki transakciji v vrednosti 15.000 eurov ali več, ne glede na to, ali poteka posamično ali z več transakcijami, ki so med seboj očitno povezane.

Pri transakcijah iz 2. in 3. točke prvega odstavka 17. člena ZPPDFT-1 zavezanec preveri istovetnost stranke, ki opravlja transakcijo, in pridobi predpisane podatke, ko se transakcija opravi pri blagajni ali na drugih vplačilnih ali izplačilnih mestih glede na vrsto igre na srečo ali načina igranja.

Zavezanec, ki s stranko sklepa dodatno poslovno razmerje ali na podlagi obstoječega poslovnega razmerja izvaja transakcije iz 2. in 3. točke prvega odstavka 17. člena ZPPDFT-1, v tem primeru

zavezanec pridobi le manjkajoče podatke, in sicer ob pogoju, da je predhodno opravil pregled stranke na način, kot to določa 16. člen ZPPDFT-1, in da je v okviru rednega spremljanja poslovnih aktivnosti, ki jih stranka izvaja pri zavezancu, zagotovil ustrezno preverjanje in posodabljanje predhodno pridobljenih listin in podatkov o stranki.

Ob izvajanju transakcije v vrednosti 15.000 EUR ali več, zavezanec pridobi naslednje podatke:

- osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva, davčno številko ali EMŠO, državljanstvo ter številko, vrsto in naziv izdajatelja uradnega osebnega dokumenta;
- datum in čas izvedbe transakcije;
- znesek transakcije in valuto, v kateri se opravi transakcija;
- namen transakcije ter osebno ime, naslov stalnega in začasnega prebivališča oziroma firma in sedež osebe, ki ji je transakcija namenjena, in država, v katero je izvršena transakcija in način izvedbe transakcije.

6.3.5. Posebni obliki pregleda stranke (poglobljeni in poenostavljeni pregled)

Zavezanec je v splošnem dolžan opraviti običajni pregled stranke, hkrati pa ZPPDFT-1 v 56. členu predvideva dve posebni obliki, in sicer poglobljeni in poenostavljeni pregled.

6.3.5.1. Poglobljeni pregled

Poglobljeni pregled stranke poleg ukrepov iz prvega odstavka 16. člena ZPPDFT-1 vključuje dodatne ukrepe, ki jih ZPPDFT-1 določa za naslednje primere:

- sklepanje poslovnega razmerja ali izvajanje transakcije iz 2. in 3. točke prvega odstavka 17. člena in 18. člena tega zakona s stranko, ki je politično izpostavljena oseba iz 61. člena ZPPDFT-1 (šesti odstavek 61. člen ZPPDFT-1);
- kadar je stranka ali transakcija povezana z visoko tvegano tretjo državo (63. člen ZPPDFT-1) - seznam držav se nahaja na spletni strani Urada;
- kadar zavezanec v skladu z drugim odstavkom 14. člena ZPPDFT-1 oceni, da stranka, poslovno razmerje, transakcija, produkt, storitev, država ali geografsko področje predstavljajo povečano tveganje za pranje denarja ali financiranje terorizma in
- kadar je ugotovljeno povečano tveganje za pranje denarja ali financiranje terorizma v skladu z 2. točko drugega odstavka 9. člena ZPPDFT-1 in uredbo iz četrtega odstavka 9. člena ZPPDFT-1.

Katere ukrepe poleg ukrepov iz prvega odstavka 16. člena ZPPDFT-1 mora zavezanec sprejeti je določeno v zgoraj podčrtanih členih.

Če zavezanec ugotavlja in preverja istovetnost stranke na podlagi 26. in 27. člena ZPPDFT-1, mora pri izdelavi ocene tveganja iz 13. člena ZPPDFT-1, zaradi nenavzočnosti stranke, upoštevati večje tveganje pranja denarja ali financiranja terorizma, zato mora to tveganje nadomesti z uporabo enega ali več ukrepov poglobljenega pregleda stranke.

Glede na navedeno velja poudariti, da je ZPPDFT-1 (ki je stopil v veljavo 19. 11. 2016) prinesel novost na področju politično izpostavljenih oseb v smislu širitve pojma politično izpostavljene osebe. Po novem se kot politično izpostavljene osebe štejejo tako domače kot tudi tuje politično izpostavljene osebe, zato mora zavezanec vzpostaviti ustrezen sistem upravljanja s tveganji, ki vključuje tudi postopek, s katerim ugotavlja, ali je stranka oziroma njen zakoniti zastopnik ali pooblaščenec politično izpostavljena oseba iz 61. člena ZPPDFT-1.

Način ugotavljanja, katere osebe imajo status politično izpostavljene osebe, zavezanec določiti npr. z uporabo vprašalnikov, javno dostopnih podatkov, podatkov iz medijev, interneta, komercialnih baz itd., sam postopek pa opredeliti v svojih notranjih aktih, ob upoštevanju ocene tveganja iz 13. člena ZPPDFT-1 ter teh smernic.

Več v zvezi s politično izpostavljenimi osebami se nahaja na spletni strani Urada: http://www.uppd.gov.si/si/opozorila_in_mnenja_urada/mnenja/politico_izpostavljene_osebe/.

6.3.5.2. Poenostavljeni pregled

Na podlagi 57. člena ZPPDFT-1 lahko zavezanec v primerih iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 17. člena in 18. člena ZPPDFT-1 opravi poenostavljeni pregled stranke, če v skladu s prvim odstavkom 14. člena ZPPDFT-1 oceni, da stranka, poslovno razmerje, transakcija, produkt, storitev, distribucijska pot, država ali geografsko območje predstavljajo neznatno tveganje za pranje denarja ali financiranje terorizma.

Pri odločitvi, ali bo opravil poenostavljeni pregled stranke, zavezanec lahko upošteva tudi, ali je ugotovljeno neznatno tveganje za pranje denarja ali financiranje terorizma v skladu z 2. točko drugega odstavka 9. člena tega zakona in uredbo iz četrtega odstavka 9. člena tega zakona.

Obseg pridobivanja podatkov pri izvajanju poenostavljenega pregleda stranke je določen v 58. členu ZPPDFT-1.

6.4. Sporočanje predpisanih in zahtevanih podatkov po ZPPDFT-1 ter njihova predložitev Uradu

Zavezanci morajo na podlagi 68. in 69. člena ZPPDFT-1, ter Pravilnika o načinu sporočanja podatkov Uradu RS za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS, št. 32/17; v nadaljevanju: Pravilnik) Uradu sporočiti podatke o gotovinskih transakcijah in nakazilih nad 15.000 EUR ter sumljivih transakcijah ne glede na znesek. Omenjeni podatki se od 1. 9. 2017 pošiljajo Uradu na enotnem informatiziranem obrazcu po zaščiteni elektronski poti preko aplikacijskega vmesnika ali preko spletnega obrazca.

Zavezanci omenjene podatke po elektronski poti lahko posredujejo le, če predhodno opravijo registracijo v sistem Urada. Registracija poteka tako, da zavezanci na elektronski naslov Urada: mf.uppd@mf-rs.si pošljejo naslednje podatke:

	PODATKI
PRAVNA OSEBA	naziv pravne osebe
	matična številka pravne osebe
	dejavnost (npr. bančništvo, borzno posredovanje, zlatarstvo ipd.)
FIZIČNA OSEBA	ime in priimek
	funkcija (pooblaščenec, namestnik pooblaščenca)
	heksadecimalna serijska številka sredstva elektronske identifikacije iz glave certifikata (KDP)
	kontaktni podatki (email, GSM, telefon)

Opomba: Pod dejavnost se vpiše točko iz prvega odstavka 4. člena ZPPDFT-1, na podlagi katere pravne osebe sodijo med zavezanke po ZPPDFT-1.

Navodila za prijavo v sistem Urada se nahajajo tudi na spletni strani:

http://www.uppd.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/obrazci/sporocanje_podatkov_obrazec/.

6.4.1. Sporočanje podatkov o gotovinskih transakcijah nad 15.000 eurov

Zavezanci morajo na podlagi prvega odstavka 68. člena ZPPDFT-1 po elektronski poti (na UPPD obrazcu) sporočiti Uradu podatke iz 1., 2., 6., 7., 8. in 9. točke prvega odstavka 137. člena ZPPDFT-1 o vsaki gotovinski transakciji, ki presega vrednost 15.000 eurov, in sicer takoj, ko je opravljena, najpozneje pa v treh delovnih dneh po opravljeni transakciji.

Gotovinska transakcija je vsak sprejem, izročitev ali zamenjava gotovine (bankovcev ali kovancev, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo), pri čemer zavezanec od stranke fizično sprejme gotovino oz. stranki fizično izroči gotovino v posest in razpolaganje.

Pri ugotavljanju višine gotovinske transakcije, ki jo je zavezanec dolžan sporočiti Uradu, se sprejeta gotovina in izročena gotovina med seboj ne seštevata. Pri sprejemu gotovine v vrednosti nad 15.000 eurov in izročitvi gotovine zavezanec poroča o dveh gotovinskih transakcijah.

v primeru gotovinskih transakcij v igralnicah in igralnih salonih se za gotovino šteje vsa sprejeta oziroma izročena gotovina v času posameznega obiska igralnice ali igralnega salona. Igralnice in igralni saloni so v skladu s to opredelitvijo Uradu dolžne sporočiti podatke o vseh sprejetih oziroma izročenih zneskih gotovine v času posameznega obiska stranke v igralnici ali igralnem salonu, katerih vsota preseže 15.000 eurov.

Več v zvezi z izpolnjevanjem UPPD obrazcev se nahaja v Navodilu za izpolnjevanje UPPD obrazcev, ki je sestavni del zgoraj omenjenega Pravilnika.

6.4.2. Sporočanje podatkov o nakazilih nad 15.000 EUR

Zavezanec mora ob upoštevanju Pravilnika ter na podlagi drugega odstavka 68. člena ZPPDFT-1 Uradu sporočiti podatke iz 1., 2., 6., 7., 8. in 9. točke prvega odstavka 137. člena ZPPDFT-1 o vsaki transakciji, ki presega vrednost 15.000 eurov in ki je na zahtevo stranke opravljena na račune:

- pravnih in fizičnih oseb v državi iz 1. in 2. točke tretjega odstavka 50. člena ZPPDFT-1,
- pravnih in fizičnih oseb s sedežem oziroma stalnim ali začasnim prebivališčem v državah iz 1. in 2. točke tretjega odstavka 50. člena ZPPDFT-1.

Podatke zavezanec posreduje Uradu takoj, ko je transakcija opravljena, najpozneje pa v treh delovnih dneh po opravljeni transakciji.

Dobitki se lahko izplačajo samo fizičnim osebam.

6.4.3. Sporočanje podatkov o sumljivih transakcijah

Sumljiva transakcija je vsaka nameravana ali izvršena transakcija, v zvezi s katero zavezanec ve ali ima razloge za sum, da premoženje ali sredstva izvirajo iz kaznivih dejanj, ki bi lahko predstavljala predhodno dejanje za pranje denarja ali so povezana s financiranjem terorizma ali po značilnostih ustrezajo indikatorjem za prepoznavanje sumljivih transakcij in strank iz seznama indikatorjev, ki so priloga teh smernic. Zaposleni morajo biti zato seznanjeni z indikatorji in jih pri svojem delu redno uporabljati.

Zavezanec mora na podlagi 69. člena ZPPDFT-1 sporočiti Uradu podatke iz prvega odstavka 137. člena ZPPDFT-1 ter dokumentacijo v zvezi z njimi vedno, kadar v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma, in sicer še pred izvedbo transakcije, ter v sporočilu navesti rok, v katerem naj bi se ta opravila. Takšno sporočilo o sumljivi transakciji mora biti Uradu posredovano po zaščiteni elektronski poti, izjemoma se lahko posreduje po telefonu, vendar mora biti Uradu posredovano tudi po zaščiteni elektronski poti najpozneje naslednji delovni dan.

6.4.4. Predložitev dokumentacije Uradu

Če Urad presodi, da so v zvezi z neko transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi podani razlogi za sum pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma, ali v primerih iz 100. člena ZPPDFT-1 lahko od zavezanca zahteva, da mu predloži:

- podatke iz evidence o strankah in transakcijah, ki jo zavezanci vodijo na podlagi prvega odstavka 137. člena ZPPDFT-1;

- podatke o stanju sredstev in drugega premoženja te osebe pri zavezancu;
- podatke o prometu s sredstvi, posameznih transakcijah in premoženjem te osebe pri zavezancu;
- podatke o drugih poslovnih razmerjih, sklenjenih pri zavezancu;
- vse druge podatke in informacije, ki jih je zavezanec pridobil ali jih vodi na podlagi zakona ter so potrebni za odkrivanje in dokazovanje kaznivega dejanja pranja denarja ali financiranja terorizma.

Zavezanec omenjene podatke predloži Uradu brez odlašanja, najpozneje pa v 15 dneh od prejema zahteve. Izjemoma lahko Urad v zahtevi določi krajši rok, če je to potrebno zaradi ugotavljanja okoliščin, pomembnih za izdajo odredbe o začasni ustavitvi transakcije, ali zaradi pošiljanja podatkov tujim organom in mednarodnim organizacijam ter v drugih nujnih primerih, kadar je treba preprečiti nastanek premoženjske škode.

Urad lahko zaradi obsežnosti dokumentacije ali drugih upravičenih razlogov zavezancu na njegovo obrazloženo pisno pobudo s pisnim obvestilom podaljša rok, lahko pa v takih primerih opravi pregled dokumentacije pri zavezancu.

Pri posredovanju podatkov, informacij in dokumentacije Uradu za zavezanca velja izjema od načela varovanja tajnosti podatkov, kot je to določeno v 126. členu ZPPDFT-1.

6.5. Imenovanje pooblaščenca

Za izvajanje nalog odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, določenih v ZPPDFT-1 in predpisih, sprejetih na njegovi podlagi, mora zavezanec v skladu s 76. členom ZPPDFT-1 imenovati pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenec), ki izpolnjuje pogoje iz 77. člena ZPPDFT-1 in enega ali več njegovih namestnikov.

Zavezanec mora Uradu sporočiti podatke o osebnem imenu in nazivu delovnega mesta pooblaščenca ter namestnika pooblaščenca in vsako spremembo teh podatkov (vključno s kontaktnimi podatki) brez odlašanja, najpozneje pa v 15 dneh od dneva imenovanja oziroma spremembe podatka.

Pooblaščenec opravlja zlasti naslednje naloge:

- skrbi za vzpostavitev, delovanje in razvoj sistema odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma pri zavezancu;
- skrbi za pravilno in pravočasno sporočanje podatkov Uradu v skladu z ZPPDFT-1 in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi;
- sodeluje pri pripravi in spremembah operativnih postopkov ter pri pripravi določb notranjih aktov zavezanca, ki se nanašajo na preprečevanje in odkrivanje pranja denarja in financiranja terorizma;
- sodeluje pri izdelavi smernic za opravljanje kontrole v zvezi s preprečevanjem in odkrivanjem pranja denarja in financiranja terorizma;
- spremlja in koordinira dejavnosti zavezanca na področju odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma;
- sodeluje pri vzpostavitvi in razvoju informacijske podpore za izvajanje dejavnosti v zvezi z odkrivanjem in preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma pri zavezancu;
- upravi ali drugemu poslovodnemu organu pri zavezancu daje pobude in predloge za izboljšanje sistema odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma;
- sodeluje pri pripravi programov strokovnega usposabljanja in izobraževanja zaposlenih pri zavezancu na področju preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma.

Zavezanci, ki imajo zaposlene manj kot štiri zaposlene, ni treba določiti pooblaščenca in izvajati notranje kontrole po ZPPDFT-1.

6.6. Skrb za redno strokovno usposabljanje zaposlenih ter zagotovitev redne notranje kontrole nad opravljanjem nalog po ZPPDFT-1

Zavezanec mora na podlagi 80. člena ZPPDFT-1 skrbeti za redno strokovno usposabljanje vseh zaposlenih, ki opravljajo naloge preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma. V zvezi s tem mora pripraviti program letnega strokovnega usposabljanja, in sicer najpozneje do konca marca za tekoče leto.

Skrb za redno strokovno usposabljanje in izobraževanje se nanaša na seznanjanje z določili ZPPDFT-1 in na njegovi podlagi izdanih pravilnikov in notranjih aktov, s strokovno literaturo glede preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma, s seznama indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma. Cilj strokovnega usposabljanja in izobraževanja je seznaniti vse zaposlene (predvsem pa novo zaposlene), ki opravljajo (oziroma bodo opravljali) naloge na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, z veljavnimi zakonskimi predpisi, internimi akti organizacije ter delovnimi postopki za obvladovanje tveganj za pranje denarja in financiranje terorizma. Usposabljanje in izobraževanje lahko poteka preko izobraževalnih zavodov, zbornic, združenj, itd..., preko internih izobraževanj (npr. pooblaščenec seznanja zaposlene z določili ZPPDFT-1, pravilniki...), preko okrožnic (npr. pooblaščenec posreduje obvestilo vodstvenim delavcem, slednji pa z vsebino seznanijo ostale zaposlene) itd. V primeru, da ni zakonske zahteve po imenovanju pooblaščenca lahko omenjeno izvaja oseba znotraj podjetja (npr. direktor), ki bo odgovorna tudi za poročanje Uradu. Izobraževanje zavezanci lahko izvedejo sami in ne potrebujejo za to pooblaščenega inštruktorja ali predavatelja.

Na podlagi 81. člena ZPPDFT-1 mora zavezanec zagotoviti redno notranjo kontrolo nad opravljanjem nalog odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma po ZPPDFT-1. Podrobnejša pravila za izvajanje nalog po ZPPDFT-1, ter na kaj vse se nanaša notranja kontrola je opredeljeno v [Pravilniku o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih.](#)

Če Urad za izvajanje nadzora po ZPPDFT-1 tako zahteva, mora zavezanec v pisni obliki sestaviti letno poročilo o izvajanju notranje kontrole in ukrepov v preteklem letu, ter ga posredovati v skladu s 5. členom prej omenjenega Pravilnika.

6.7. Priprava seznama indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma

Na podlagi 85. člena ZPPDFT-1 mora zavezanec pripraviti seznam indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma. Seznam se nahaja v prilogi teh Smernic in ga zavezanec prilagodi svojemu načinu poslovanja oziroma podjetju. Pri sestavi seznama indikatorjev zavezanec upošteva zlasti zapletenost in obseg izvajanja transakcij, neobičajno sestavo, vrednost ali povezanost transakcij, ki nimajo jasno razvidnega ekonomskega ali pravno utemeljenega namena, oziroma niso v skladu, ali so v nesorazmerju z običajnim oziroma pričakovanim poslovanjem stranke, in druge okoliščine, ki so povezane s statusom ali drugimi lastnostmi stranke.

6.8. Zagotovitev varstva in hrambe podatkov ter upravljanje z evidencami

Zavezanec je dolžan podatke, ki jih pridobi in upravlja na podlagi ZPPDFT-1 in Pravilnika o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih varovati kot poslovno skrivnost oziroma kot tajne v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, če je podatek kot tak opredeljen s strani Urada.

Dokumentacijo in podatke vezane na pregled stranke mora zavezanec hraniti 10 let po prenehanju poslovnega razmerja ali opravljeni transakciji. Podatke in pripadajočo dokumentacijo o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca in strokovnem usposabljanju zaposlenih pa najmanj 4 leta (129. člen ZPPDFT-1).

Zavezanec mora upravljati naslednje evidence podatkov (136. člen ZPPDFT-1):

- evidence podatkov o strankah, poslovnih razmerjih in transakcijah iz 17. člena ZPPDFT-1 – vsebina evidenc je opredeljena v 137. členu ZPPDFT-1;
- evidence sporočenih podatkov Uradu iz 68. in 69. člena ZPPDFT-1 - vsebina evidenc je opredeljena v 137. členu ZPPDFT-1.

V skladu s 138. členom ZPPDFT-1 mora zavezanec voditi tudi evidenco o dostopu nadzornih organov iz 139. člena ZPPDFT-1 do podatkov, informacij in dokumentacije iz prvega odstavka 122. člena ZPPDFT-1, ter o vsakem dostopu do omenjenih podatkov najpozneje v treh delovnih dneh (od vpogleda v te podatke) pisno obvestiti Urad. Katere podatke mora vsebovati omenjena evidenca je določeno v drugem odstavku 138. člena ZPPDFT-1.

6.9. Sistem obveščanja o kršitvah

Zavezanec mora vzpostaviti sistem obveščanja o kršitvah, ki zaposlenim in osebam v primerljivem položaju omogoča, da prek neodvisnih in anonimnih poročevalskih linij interno prijavijo kršitve določb ZPPDFT-1. Sistem mora vključevati jasno opredeljene postopke za sprejem in obravnavo prijav, ki so sorazmerni z naravo in velikostjo zavezanca.

Kadar je identiteta prijavitelja zavezancu razkrita, mora zavezanec zagotoviti, da se vsi podatki o osebah, ki so podale prijavo o kršitvah, obravnavajo kot zaupni v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Zavezanec teh podatkov ne sme razkriti brez soglasja prijavitelja, razen ko je razkritje identitete prijavitelja nujno za izvedbo predkazenskega ali kazenskega postopka.

7. Obveznost poslovnih subjektov

Na podlagi prvega odstavka 41. člena ZPPDFT-1 morajo poslovni subjekti iz 35. in 36. člena ZPPDFT-1, vpisani v Poslovni register Slovenije, ugotoviti podatke o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih na način, kot je določeno v 35. in 36. členu ZPPDFT-1, ter vzpostaviti in upravljati natančno evidenco podatkov o svojih dejanskih lastnikih, ki se posodablja ob vsaki spremembi podatkov.

Podatke o svojih dejanskih lastnikih poslovni subjekti hranijo pet let od dneva prenehanja statusa dejanskega lastnika po ZPPDFT-1.

Poslovni subjekti v 14 mesecih od uveljavitve ZPPDFT-1 vpišejo v register dejanskih lastnikov podatke o dejanskih lastnikih v skladu s 44. členom ZPPDFT-1.

8. Priloge

Priloga 1: Indikatorji za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma

Indikatorji za prepoznavanje sumljivih transakcij s področja financiranja terorizma za zavezanca, ki prirejajo igre na srečo

1. Indikatorji, ki se nanašajo na igralni račun

1. Fizična oseba odpre več igralnih računov, na katere prejema majhna nakazila.
2. Igralni račun odpira fizična oseba, vključena v aktivnosti organizacije ali fundacije, ki podpirajo cilje in zahteve teroristične organizacije.
3. Igralni račun odpira fizična oseba, ki bi lahko bila povezana s teroristično organizacijo.

2. Indikatorji, ki se nanašajo na sklenitev poslovnega razmerja

1. Fizična oseba sklene več razmerij, na podlagi katerih sklene več manjših transakcij, vezanih na igre na srečo.
2. Poslovno razmerje sklepa fizična oseba, ki je vključena v aktivnosti organizacije ali fundacije, ki podpirajo cilje in zahteve teroristične organizacije.
3. Razmerje sklepa fizična oseba, ki bi lahko bila povezana s teroristično organizacijo.

3. Indikatorji, ki se nanašajo na stranko

1. Stranka želi vstopiti v poslovno razmerje, ki ni skladno z njenimi cilji.
2. Ni logične povezave med izvršenimi posli in dejavnostjo stranke.
3. Izjave in podatki pri postopku identifikacije so nekonsistentni (napačno navajanje prebivališča državljanstva, priimka, datuma rojstva ipd.).
4. Stranka prihaja (ima stalno ali začasno bivališče) iz države ali regije, ki podpira terorizem ali financiranje terorizma.
5. Stranka se nahaja na seznamu Varnostnega sveta Združenih narodov ali na seznamu Evropske unije ter zanjo velja omejevalni ukrep prepovedi posedovanja in razpolaganja s finančnimi sredstvi.

4. Indikatorji, ki se nanašajo na transakcijo

1. Ista oseba izvrši več transakcij v isti igralnici ali igralnem salonu z očitnim namenom uporabe različnih blagajnikov.
2. Polog nepreštete gotovine, ki se po šteju položi na račun v zneskih, za katere ne velja obveznost identifikacije ali sporočanja.
3. Uporaba produkta, za katerega se plača visoka provizija (npr. Western Union, Moneygram).
4. Pri transakciji stranka uporablja produkte (vrednostni papirji, čeki, ...) z neformalnimi zapisi, začetnicami, znaki.

Indikatorji za prepoznavanje sumljivih transakcij s področja pranja denarja za zavezanca, ki prirejajo igre na srečo

1. Indikatorji, ki se nanašajo na pranje denarja z uporabo igralnega računa

1. Pogosti depoziti gotovine, čekov, elektronskih prenosov na igralne račune v igralnici, igralnem salonu.
2. Dvig sredstev z igralnega računa takoj po depozitu.
3. Povečan promet na igralnem računu v kratkem času.
4. Transakcije z igralnega računa v igralnici s strani oseb, ki niso imetniki tega računa.
5. Sredstva prenesena na igralni račun iz vprašljive države.
6. Depoziti velikih zneskov iz neznanih virov.
7. Povezave med več igralnimi računi pod več imeni.

8. Prenos sredstev na tuje igralniške/bančne depozite ali z njih.
9. Strukturiranje depozitov/dvigo, elektronskih prenosov.
10. Uporaba tretjih oseb za elektronski prenos in strukturiranje računov.
11. Uporaba posrednika za depozite v večjem znesku.
12. Uporaba ukradene ali poneverjene identitete za odpiranje igralnega računa.
13. Težave pri pregledu stranke.

2. Indikatorji, ki se nanašajo na transakcijo

1. Stranka kupuje žetone ali lističe in jih po minimalnem igranju ali brez igranja unovči na blagajni.
2. Opazno povečanje nakupa žetonov ali lističev in drugo povečano trošenje v igralnici, igralnem salonu, ki je v nesorazmerju z običajnim poslovanjem stranke.
3. Stranka kupuje žetone in lističe pri različnih blagajnah, mizah.
4. Stranka z večjo količino gotovine kupuje žetone ali lističe oz. to ponavlja tudi pri drugih blagajnah (t. i. drobljenje zneskov).
5. Stranka večkrat menja dobiček za gotovino oz. večkrat opravi nakup ali zamenjavo žetonov ali lističev na blagajnah.
6. Stranka odnese iz igralnice, igralnega salona večje količine žetonov ali lističev in jih zamenja naslednji dan oz. v naslednjih dneh.

3. Indikatorji, ki se nanašajo na stranko

1. Uporaba ponarejenih ali tujih identifikacijskih dokumentov.
2. Oseba se ne želi identificirati z vsemi zahtevanimi podatki ali da napačne podatke.
3. Oseba odpove transakcijo, ko izve za dolžnost identifikacije.
4. Oseba se nenavadno vede (očitna napetost ipd.).
5. Oseba se v igralnici ali igralnem salonu pojavi v spremstvu sumljivih oseb.
6. Oseba je že bila kaznovana ali ovađena za kazniva dejanja (znano iz medijev ali obvestil policije, Urada, Banke Slovenije, ipd.).
7. Stranka zahteva potrdilo o dobitku.
8. Stranka pošlje za transakcijo na blagajno drugo osebo.
9. Oseba je iz države, ki je znana po proizvodnji mamil ali kot davčni raj (»off-shore« centri): države srednjega in Daljnega vzhoda (npr. Turčija, Afganistan, Pakistan, Libanon), države zlatega trikotnika (Mjanmar, Laos, Tajska), države Južne Amerike (npr. Peru, Kolumbija, Mehika), države severne in centralne Afrike (Maroko, Tunizija, Nigerija).

4. Indikatorji, ki se nanašajo na vrednostne instrumente

1. Strankin zahtevek po kreditu/izplačilu iz igralne naprave brez »jackpota«.
2. Stranka pogosto vstavlja precejšnje zneske v bankovcih v igralne naprave z visokim odstotkom izplačil, a ne stavi maksimalno, temveč izbira le minimalne stave.
3. Pogoste stave z enakimi možnostmi (baccarat, ruleta, craps ipd.).
4. Igralčev namen zmage je neobstoječ ali nepomemben.
5. Pogoste stave dveh ali več strank na igrah z enakimi možnostmi.
6. Stranka razpolaga z velikim številom kovancev ali bankovcev.
7. Stranka zahteva, da se k dobitku od igranja dodajo druga njena sredstva in se mu na blagajni vse skupaj izplača kot gotovina.
8. Izplačilo žetonov je enako znesku nakupa žetonov.
9. Zahteva po transferju kreditov v drugo igralnico, igralni salon.
10. Uporaba več imen za nakup žetonov, lističev.
11. Uporaba različnih kreditnih kartic za nakup žetonov, lističev.
12. Uporaba osebnih, bančnih, potovalnih čekov za nakup žetonov.
13. Stranka kupi žetone in takoj odide.
14. Vavčerji, lističi se unovčijo tik pred datumom veljavnosti.
15. Pogost nakup »potrdil o nagradni igri«, ki se izvaja v igralnici, igralnem salonu.
16. Nepojasnen dobiček, ki ni skladen s finančno situacijo/profilom stranke.
17. Nenaden dvig števila transakcij za redno stranko.

18. Unovčitev žetonov, ki so prineseni v igralnico po daljšem obdobju in ne v času, ko so bili priigrani ali kupljeni (žetoni v posesti tretjih).

5. Indikatorji za uporabo metod strukturiranja/rafiniranja

1. Čeki na ime družinskega člana osebe.
2. Tretja stran je prisotna v transakcijah, a ne sodeluje v igri na srečo.
3. Prenos sredstev na račun tretje osebe.
4. Transakcije na igralniškem računu izvaja druga oseba, ki ni imetnik računa.
5. Uporaba tretje osebe za nakup igralnih žetonov.
6. Gotovina je po izplačilu izročena tretji osebi.
7. Uporaba tretje osebe za izvajanje stav.
8. Obsežne transakcije v kratkem časovnem obdobju.
9. Zamenjava velike količine kovancev (ne od igranja) za bankovce.
10. Pogoste transakcije pod pragom poročanja.
11. Pogoste nakupne in izplačljive transakcije pod pragom poročanja.
12. Gotovinski vložki/dvigi pod pragom poročanja.
13. Negotovinski prenosi/zamenjava valute pod pragom poročanja.
14. Zahteva po dobitkih, izplačanih v žetonih, pod pragom poročanja.
15. Stranka se premika od mize do mize, iz prostora v prostor, preden znesek stave doseže prag.
16. Odprtje igralnega računa ali nakup žetonov z bankovci manjše vrednosti.
17. Pogoste transakcije izplačil brez ustreznih vplačljivih transakcij in obratno.
18. Vstavljanje bankovcev v igralno napravo brez igralne aktivnosti in izplačilo z lističem na blagajni.

6. Indikatorji za pranje denarja z uporabo dobitkov

1. Pogoste zahteve za izplačilo dobitkov »jackpot«.
2. Pogosti depoziti dobitkov na igralni račun s takojšnjim dvigom sredstev v gotovini.
3. Stranke, ki opazujejo »jackpote«, progresivne sisteme, a ne sodelujejo v igri.
4. Več unovčenj žetonov, lističev na isti dan.
5. Pogoste zahteve strank po visokem izplačilu na igralni napravi.
6. Nakup in unovčenje žetonov, lističev brez udeležbe v igri na srečo.
7. Zahteve po dobitku, ločeno v žetonih ali gotovini, v zneskih pod pragom poročanja.
8. Pogoste transakcije izplačil brez ustreznih vplačil.
9. Unovčenje dobitkov v več kombinacijah žetonov, lističev in gotovine.

7. Indikatorji pranja denarja z uporabo menjave valute

1. Več zamenjav različnih valut.
2. Porast v velikosti in pogostnosti transakcij zamenjave valute pri običajnih strankah.
3. Zamenjava valute brez posebnega razloga.
4. Zamenjava valute bankovcev manjše vrednosti za bankovce višje vrednosti.
5. Zamenjavo valute izvede tretja oseba.
6. Visoka, enkratna, pogosta menjava valute stranke, ki zavezancu ni poznana.
7. Zamenjava valute z malo ali nič igralniške aktivnosti.
8. Strukturirane zamenjave valut.

8. Indikatorji sosterilnosti zaposlenih

1. Stik med igralci in zaposlenimi pri zavezancu zunaj igralnega prostora.
2. Domnevni dobitki ne ustrezajo zabeleženim dobitkom.
3. Dvig v obsegu in pogostnosti transakcij valut za redne imetnike igralnega računa.
4. Veliki zneski gotovine iz nepojasnjenih virov.
5. Povezave med več računi pod več imeni.
6. Prenos sredstev na igralniški računih s strani oseb, ki niso imetniki računa.

7. Čeki na ime družinskega člana.
8. Več posameznikov, ki pošiljajo denar enemu imetniku igralnega računa.
9. Tretja stran je prisotna pri vseh transakcijah, a ne sodeluje v dejanski transakciji.
10. Uporaba tretje strani v elektronskih prenosih.
11. Uporaba agentov pri prenosu sredstev prek meje.
12. Uporaba tretje strani za nakup žetonov.
13. Uporaba tretje strani za izvajanje stav.
14. Elektronski prenos od tretjih strank v davčno ugodnih državah.
15. Gotovina izročena tretji osebi po izplačilu.
16. Zaposleni na recepciji dovoli vstop osebi na podlagi tujega dokumenta, čeprav pozna njegovo pravo identiteto.
17. Igralcu izda lažno potrdilo, da je dobil »JackPot«.

9. Indikatorji pranja denarja z uporabo kreditnih/debetnih kartic

1. Nakup igralnih žetonov, lističev z uporabo kreditnih kartic.
2. Nakup igralnih žetonov z uporabo debetnih kartic.
3. Nakup in unovčenje žetonov/plak brez igralne aktivnosti.
4. Stranka kupi žetone in takoj zapusti igralnico, igralni salon.
5. Uporaba ukradenih in poneverjenih kreditnih kartic.
6. Uporaba več različnih kreditni/debetnih kartic za nakup žetonov.
7. Uporaba tretje strani za nakup žetonov z uporabo kreditnih/debetnih kartic.
8. Strukturiranje transakcije kreditnih kartic.
9. Izvajanje transakcij do maksimalnega limita kreditne kartice.
10. Težave pri pregledu stranke.

10. Indikatorji za pranje denarja z uporabo »junket«

1. Igralci se nočejo identificirati.
2. Uporaba tretjih oseb za nakup žetonov.
3. »Junket« žetoni so unovčljivi brez igranja.
4. Vir sredstev za vplačilo ni znan.
5. Vir sredstev za vplačilo je posredno od podjetij.
6. »Junket« agenti izdajajo čeke igralnicam, ki so konkurenčne tistim, s katerimi imajo podpisano pogodbo.
7. »Junket« agenti prenašajo sredstva igralcem brez dokazila o dobitku.
8. Pogoste zahteve igralcev »junket« operaterjem po čekih, ki so pod pragom poročanja.

Indikatorji za prepoznavanje sumljivih transakcij za zavezance, ki prirejajo igre na srečo prek interneta ali drugih telekomunikacijskih sredstvih

1. Indikatorji, ki se nanašajo na stranko

1. Stranka ne želi predložiti pooblaščenim osebam osebnih dokumentov za identifikacijo ali predloži na vpogled osebne dokumente, za katere obstaja sum, da so ponarejeni oziroma lažni, ali pa dokumenti niso last stranke.
2. Ko stranka izve za dolžnost identifikacije, ne želi več odpreti igralnega računa.
3. Stranka se pri odpiranju računa vede nenavadno (očitna in nerazumljiva napetost ipd.).
4. Ob sklepanju poslovnega odnosa se ugotovi, da je stranka »znana« kot oseba s kriminalno preteklostjo (obvestilo Urada ali medijev).
5. Stranka se želi izogniti identifikaciji ali navaja napačne podatke.
6. Stranka ponuja materialno ali nematerialno korist z namenom izognitve identifikaciji.
7. Stranka se pojavlja v spremstvu sumljivih oseb.
8. Stranka je iz države, navedene na seznamu držav, ki po podatkih mednarodnih organizacij in združenj (FAFT, Evropska unija, Svet Evrope) ne upoštevajo standardov na področju preprečevanja in odkrivanja pranja denarja ali so znana po proizvodnji ali prodaji mamil.

2. Indikatorji, ki se nanašajo na transakcijo

1. Igralec se prijavlja v spletni igralni sistem z več različnimi imeni in ima odprtih več igralnih računov.
2. Igralec opravlja na igralnem računu visoke finančne transakcije.
3. Igralec v kratkem času opravi neobičajno veliko število finančnih transakcij na igralnem računu.
4. Igralec ustvari na igralnem računu kredit pretežno ali samo z vplačili, vendar ne sodeluje v nobeni spletni igri.
5. Igralec postopoma dviguje z igralnega računa sredstva, ki jih je pretežno ustvaril z vplačili.
6. Igralec vplačuje na igralni račun ali več igralnih računov visoke zneske.

Indikatorji za prepoznavanje sumljivih transakcij za prireditelje športnih stav

1. Indikatorji, ki se nanašajo na stranko

1. Stranka ne želi predložiti pooblaščenim osebam osebnih dokumentov za identifikacijo ali pa predloži na vpogled osebne dokumente, za katere obstaja sum, da so ponarejeni, lažni ali niso last stranke.
2. Stranka se želi izogniti identifikaciji ali navaja napačne podatke.
3. Stranka ponuja materialno ali nematerialno korist z namenom izognitve identifikaciji.
4. Ko stranka izve za dolžnost identifikacije, prekliče transakcijo.
5. Stranka se v času transakcije vede nenavadno (očitna in nerazumljiva napetost ipd.).
6. Pooblaščen oseba ob prihodu stranke ugotovi, da je stranka znana kot oseba s kriminalno preteklostjo (obvestilo Urada ali medijev).
7. Stranka nagovarja pooblaščen osebo, da znesek, ki naj bi ji bil izplačan, razdeli na manjše zneske, da se tako izogne identifikaciji, ali da na obrazcu za identifikacijo navede napačne podatke o stranki.
8. Stranka se pojavlja v spremstvu sumljivih oseb.
9. Stranka je iz države, navedene na seznamu držav, ki po podatkih mednarodnih organizacij in združenj (FAFT, EU, Svet Evrope) ne upoštevajo standardov na področju preprečevanja in odkrivanja pranja denarja ali pa so znane po proizvodnji ali prodaji mamil.

2. Indikatorji, ki se nanašajo na transakcijo

1. Stranka želi izplačilo dobitkov na podlagi večjega števila dobitnih stavnih listkov ali pa znesek izplačila na podlagi predloženih dobitnih stavnih listkov presega 15.000 EUR.
2. Nenadno povečanje transakcij znane stranke, npr. povečanje števila dobitnih stavnih listov ali vplačil, ki jih opravi v krajšem obdobju.
3. Vzorec igranja znane stranke se nenadoma močno spremeni.
4. Sočasna izvedba transakcij več oseb, ki so med seboj očitno povezane, tako da se skupni izplačani znesek zaradi izognitve identifikaciji razdeli na manjše zneske.
5. Stranka opravi v krajšem času večje število nakupov stavnih lističev v manjših zneskih, s čimer se očitno želi izogniti identifikaciji.
6. Za igralca opravlja transakcije druga oseba.

3. Indikatorji, ki se nanašajo na zaposlene pri prireditelju športnih stav in pooblaščen prodajalce

1. Sumljivo obnašanje ali poslovanje (npr. zapravljenost, ne izkoriščanje dopusta, povezovanje osebnih odnosov s poslovnimi razmerji s strankami).
2. Izogibanje poročanju o strankah ali transakcijah, pri katerih obstajajo razlogi za sum o pranju denarja, čeprav so zaposlenemu ali pooblaščenemu prodajalcu znana dejstva, ki kažejo na sum o pranju denarja.
3. Namerna kršitev internih navodil, postopkov in predpisov o preprečevanju pranja denarja s strani zaposlenih ali pooblaščenih prodajalcev.
4. Zaposleni oziroma pooblaščen prodajalci se izogibajo poročanju pooblaščenca za področje pranja denarja.

Priloga 2: Osnutek akta o notranji kontroli izvajanja Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma za dejavnost prirejanja iger na srečo

Organizacija zagotovi redno kontrolo izvajanja določil ZPPDFT-1, razen če ima zaposlene manj kot štiri delavce.

V nadaljevanju je podan primer akta o notranji kontroli izvajanja določil ZPPDFT, ki ga zavezanec ustrezno prilagodi glede na naravo svojega poslovanja:

Na podlagi drugega odstavka 79. člena Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16) in drugega odstavka 1. člena Pravilnika o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih (Uradni list RS, št. 54/17) izdajam

AKT O NOTRANJI KONTROLI IZVAJANJA ZAKONA O PREPREČEVANJU PRANJA DENARJA IN FINANCIRANJA TERORIZMA ZA DEJAVNOST PRIREJANJA IGER NA SREČO

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem aktom se podrobneje ureja način notranje kontrole po Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16; v nadaljevanju: ZPPDFT-1), in sicer:

- 1. položaj pooblaščenca,
- 2. način izvajanja notranje kontrole,
- 3. način hranjenja in varovanja podatkov o transakcijah in način vodenja evidenc o transakcijah.

II. POOBLAŠČENEC

2. člen

Za izvajanje ZPPDFT-1 se imenuje za pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja in.....za namestnika pooblaščenca.

3. člen

Pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja skrbi za izvajanje ZPPDFT-1, predvsem pa:

- sporoča Uradu RS za preprečevanje pranja denarja podatke iz 68. in 69. člena ZPPDFT-1,
- skrbi za vodenje evidenc iz 10. člena tega akta,
- sodeluje pri sestavi seznama indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma,
- itd.

4. člen

Pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja ima dostop do vseh dokumentov in informacij zavezanca, ki jih potrebuje za opravljanje svojega dela.

5. člen

Zavezanec pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja zagotovi organizacija strokovno usposabljanje in informiranje v zvezi z odkrivanjem in preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma.

Pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja z novostmi v zvezi z odkrivanjem in preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma tekoče seznanja vodstvo zavezanca in ostale zaposlene.

III. NOTRANJA KONTROLA

6. člen

Notranja kontrola po tem aktu obsega redno kontrolo izvajanja določil ZPPDFT-1. Namen notranje kontrole je zaznavanje in preprečevanje napak pri izvajanju ZPPDFT-1 in izboljšanje notranjega sistema odkrivanja sumljivih transakcij iz 69. člena ZPPDFT-1.

7. člen

Notranjo kontrolo po tem aktu izvaja.....

8. člen

Notranja kontrola po tem aktu obsega:

- nadzor nad delom pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja,
- obravnavanje poročil pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja,
- nadzor nad hranjenjem in varovanjem podatkov o transakcijah ter vodenjem evidenc,
- itd.

9. člen

V zvezi z opravljanjem notranje kontrole po tem aktu se lahko od pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja kadarkoli zahteva pojasnila ali podatke o posamezni transakciji, glede katere je bila opravljena identifikacija ali je bila sporočena Uradu RS za preprečevanje pranja denarja.

IV. HRANJENJE IN VAROVANJE PODATKOV O TRANSAKCIJAH, VODENJE EVIDENCE O TRANSAKCIJAH

10. člen

.....(zavezanec) upravlja evidenco o strankah, poslovnih razmerjih in transakcijah iz 17. člena ZPPDFT-1 po kronološkem redu, in sicer tako, da,... (Opomba: organizacija sama določi način upravljanja evidenc, npr. tako, da vodi ročno evidenco, v ločenih fasciklih, shranjenih v zaklenjeni omari ali sefu, ključ pa je shranjen v blagajni).

Podatki o sumljivih transakcijah, ki so na podlagi 122. člena ZPPDFT-1 označeni z ustrezno stopnjo tajnosti v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, so vodeni(npr. v ločenih ročnih evidencah, shranjenih v fasciklih, v zaklenjeni omari ali sefu, ključ pa je shranjen v blagajni).

11. člen

Podatki iz prejšnjega člena tega akta se hranijo 10 let po opravljeni transakciji oziroma po prenehanju poslovnega razmerja.

12. člen

Podatki evidenc iz 10. člena tega akta so poslovna tajnost. Dostop do evidenc iz 10. člena tega akta ima poleg vodstva le pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja.

V. KONČNE DOLOČBE

13. člen

Sestavni del tega akta je seznam indikatorjev za prepoznavanje sumljivih transakcij. Seznam indikatorjev sumljivih transakcij se tekoče prilagaja novim pojavnim oblikam pranja denarja in financiranja terorizma.

14. člen

Ta akt stopi v veljavo z dnem

Kraj, dne

Direktor